

Le

e glutė

1970
gruodis

1970 GRUODIS

TURINYS

ŽIEMA	3	J. Minelga
DEBEŠĖLIO KALĖDOS	4	R. Jotvingytė
SUSITIKIMAS MĖNULYJE	14	Z. Visockienė
RAINIUKO MEDŽIOKLĖ	20	J. Minelga
VAKARO VAIDUOKLIS	21	A. Baronas
KEISTA VIEŠNIA	26	N. Jankutė
MISLĖ	32	
EGLUTĖS LAIŠKAS	33	
PASLAPČIU KAMBARYS	34	D. Lipčiūtė
JĖZAUS GIMTADIENIS	38	D. Lipčiūtė
KALĖDINĖ DOVANA	39	M. Kvietytė
LINO KELIONĖ	44	R. Rasa
1970 m. EGLUTĖS TURINYS	51	

eglutė...

PIEŠINIAI

- A. Sruoginienė — viršelis
A. Trinkūnas — 3, 4-13, 14, 20
J. Kiburas — 21, 23, 24, 25
B. Morkūnienė — 27, 29, 31
K. Butvydaitė — 32
P. Augius — 34, 36, 37, 38
N. Palubinskienė — 39, 40, 43
M. Ambrozaitienė — 44-50

"Eglutė": laikraštėlis vaikams; redakcija, administracija, spaustuė — Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų, Putnam, Connecticut 06260. Kaina metams — \$5.00, vienas numeris — .50.

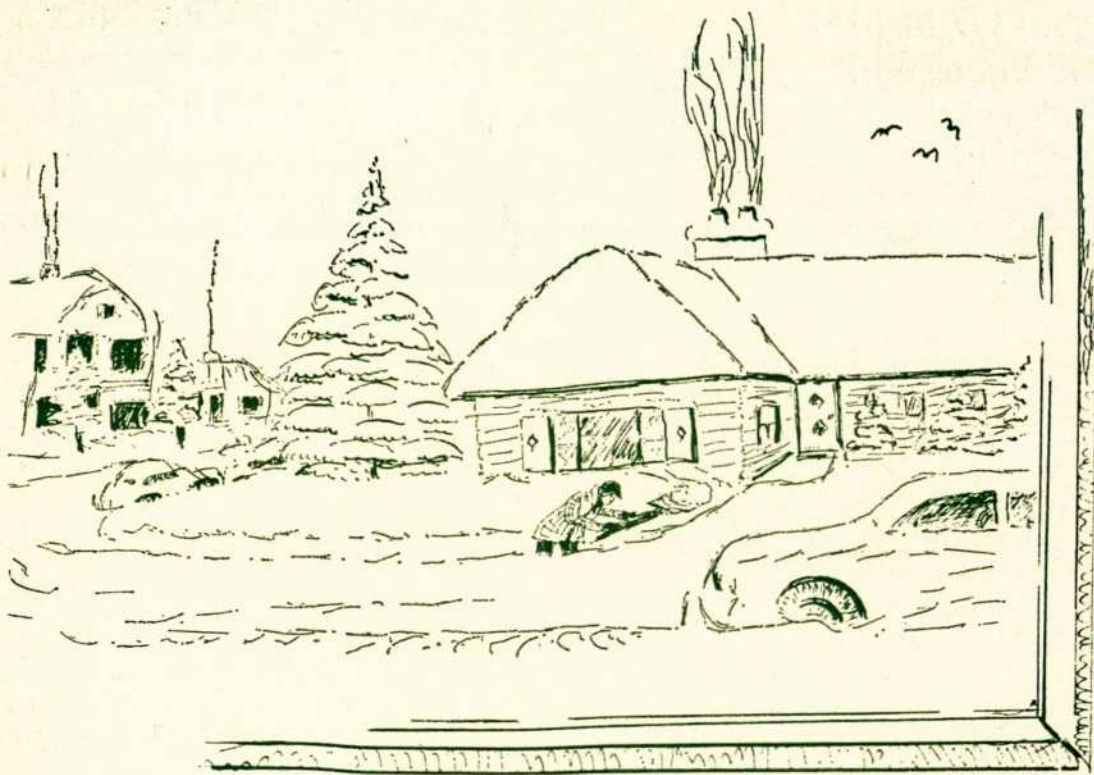
"Eglutė" — "The Little Fir". Magazine for children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Office of Publication: Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Subscription — \$5.00 yearly, single copy — .50. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

ŽIEMA

Jonas Minelga

Jei vėjūkstis iš šiaurės,
Rimai, galvą aš dedu:
Niekas džiaugsmo neturės,
Nors bandytų čiuožt ledu.

Pasitraukim nuo langų,
Šaltis paišo gėleles.
Jo nė šimtas vanagų
Po kriaušaitėm nesules.

Kam už nosies jis paims,
Nė neklausęs pavardės,
Tas, drauguži, tenurims,
Kai į pusnį nudardės.

Ėmė rūkti kaminai,
Žiūrim — gatvė apsnigta.
O, mamyt, mus raminai,
Kad žiemužė nepikta.

DEBESĖLIO KALĖDOS

Ritonė Jotvingytė

Vieną vakarą dangumi plaukė debesėlis ir žiūrėjo į žvaigždes.

— Tai šviesios! Norėčiau ir aš, kaip tos žvaigždės, mirgėti, — svajojo debesėlis.

Staiga debesėlis klestelėjo žemyn.

— Ei, kas įvyko? — klausė meteoras.

— Ko tik neužkliuvau!

— Ko tik neužkliuvai? Už ko?

— Už ko! Už ko! — pykčiojo debesėlis. Už spindulio! Tai va, už ko!

— O nežiopsok! Užkliūsi - suplyši ir turėsi išsilyti, — mokė meteoras.

— Suplyši! Išsilysi! O kas tau! — nepatiko debesėliui meteoro pastabos.

Meteoras karštas. Ir piktas. Visada skuba. Visada dega. Ir dabar, įkaitęs, raudonas, kad švilpė tai švilpė žemyn.

— Didelis čia daiktas, kad debesėlis pyksta! Didelis čia daiktas, kad jis gražus! Vistiek žioplas! Ir išdidus, — šnypštė meteoras.

— Žinai, debesėli, meteoras tiesą sakė. Jei užkliūsi, kaip gi kitaip — turėsi išsilyti, — mokė debesėlį ir nežinia kaip, netoliese atsiradęs angeliukas.

— Ot ir ne! Aš ne tas, kuris lyja!

— Kaip tai, ne tas? Visi debesėliai lyja, — sakė angeliukas.

— Ot ir ne!

— Tu, debesėli, galbūt esi labai jaunas, kad to nežinai... O gal tu visai nėra debesėlis?

— Tai dabar jau ir gana! Žinoma, aš debesėlis! Bet lyti — tai jau ne!

— Ne?

— Ne!

— Tai keista! — angeliukas net sparnelius pajudino.
— Visai ne keista, — sakė debesėlis.
— Keista, debesėli, keista! Kur gi ne! Kodėl tu nemoki lyti?

— Dėl to, kad snigti daug smagiau!

— Tikrai?

— Žinoma! Va, žiūrėk!

Ir debesėlis padulkino net keliolika snaigių.

— Kas jis? — mąstė debesėlis. — Kalba, kaip žinovas, narsus, kaip meteoras... Kas jis? Gal paklausti?

Ir paklausė:

— Ar tu tikrai žinai, kas tu esi?

— Aha, debesėli! Tikrai! Aš žinau ir ką tu galvoji... Bet yra kitaip, debesėli. Pamatysi... Būk ramus — aš tikiu, kad tu sniegalius. Tu toks minkštas... Lyg pūkais apklotas...

Debesėlio snaigės angeliukui nedavė ramybės. Snaigės jis matė pirmą kartą ir jam rūpėjo su jomis pažaisti.

— Imsiu ir pasisėmsiu saują! Nei pyks, nei ką!

Ir, suglaudęs sparnelius, tik plast į debesio vidurį. Snaigės sujudo. Vienos kilo aukštin, kitos sukosi, o kai kurios pamažu krito žemyn.

— Tu, debesėli, esi labai geras! Tu ypatingas!
Debesėlis kuklus.

— Esu tik paprastas sniego debesėlis. Kuo nors ypatingas tikrai neesu.

— Esi! Esi, debesėli! Tu tikrai ypatingas! Tik palauk...

Angeliukui buvo linksma. Jis šokinėjo po visą debesį, sėmė sniegą, bėrė žemėn ir kalbėjo:

— Tu ir draugiškas, debesėli. Nepyksti, kad žaidžiu tavo snaigėmis.

Debesėlis šypsojosi. Angeliukas prisiminė kitą debesį. Jis pasakojo:

— Žinai, aš vieną kartą patekau į tokį debesį, kuris buvo didelis ir tamsus. Beveik juodas. O matytum, koks piktas! Daužėsi. Šėlo. Net žaibas ėmė pykti. “Nusibodai” — pasakė žaibas ir atkišo ugnies peilį. Debesys užkliuvo, plyšo ir išsipylė. Buvo baisu. Teko ir man. Gerai, kad saulė ir vėjas pagailėjo. Be jų — nežinau, kas būtų buvę.

— Ką gi jie tau gero padarė?

— Jie išpustė man sparnelius, — sakė rimtai angeliukas. — Jie mano draugai!

— Nesuprantu tavęs, — kalbėjo debesėlis. — Jei aš būčiau angelas, aš kojos iš dangaus nekelčiau... O tavęs pilna visur...

— Taip nesakyk, debesėli! Aš tada skridau atlikti pareigos!

— Pareigos? O kokios gi tavo pareigos? Gal tu ir dabar keliauji kokiais reikalais?

— Taip, debesėli, taip! Atspėjai!

— Eik, jau eik! Ką tu toks mažas gali nuveikti?

— Aš, debesėli, giedu. Angelų chore. Ploniausiu balsu.

— Balselis tavo tai tikrai plonas... Tik nesuprantu, kodėl tu ne danguje? Gal tu paklydai? — rūpinosi debesėlis.

— Ne, debesėli, nepaklydau. Aš keliauju į Betliejų.

— Į Betliejų?

— Aha! Į Betliejų, debesėli.

Angeliuko kalba darėsi lėta ir tyli. Jis pavargo ir norėjo miego.

— Bet į Betliejų yra labai toli, — rūpėjo debesėliui.

— Taip, debesėli. Labai toli.

— O kada tau reikia būti tenai?

— Šią naktį.

— Šią naktį?

— Aha, debesėli! Šią naktį...

— Kodėl?

— Dėl to, kad šią naktį, Betliejuje, gims Kūdikis. Jis bus pasaulio Valdovas. Viso — dangaus ir žemės. Jo vardas bus Jėzus. Turėsi ten būti, debesėli, turėsi... Aš giedosiu Kūdikiui...

— Nors tu esi angeliukas, bet galvelė tavo pilna visokių niekų...

Debesėlis nejudėjo. Jis mąstė:

— Turiu susikaupti. Ką čia tas mažytis kalba? Bus tas. Bus tas... Et!

— Tikrai, debesėli, taip bus. Tikėk man! Mes angelai, nemeluojam, — skaitė debesėlio mintį angeliukas.

— Taip tai taip! Bet žinia, kurią man sakai yra labai svarbi... O kaip tu viską žinai? — klausė debesėlis.

— Kaip žinau? Paprastai! Gabrielius pasakė. Jis vyriausias angelas. "Eikite ten, kur vargonai" — sakė jis: "Ten išmokys jus giedoti". O kai paklausiau, ką giedosim "Gloria in Deo" — pasakė Gabrielius. Gabrielius dar vieną žodį sakė, bet aš negalėjau jo prisiminti. Tik paskui, kitas angelas man pasakė.

— Kodėl?

— Ką kodėl?

— Kodėl pasakė?

— Jis, kai išgirdo mane giedant, ėmė juoktis. Aš verkti.

— Ko?

— Kaip tai ko? Man graudu buvo, kad jis juokiasi iš manęs. "Negražu", — pasakiau. "Tu toks didelis ir vis dar nežinai, kada reikia juoktis!" Tada ir pamokė. Angelas Mykolas pasakė, kad tas žodis yra "excelsis".

— Tai dabar jau ir gana! Angelas esi, o kai reikia garbinti Dievą, tu į dūdas... verkti...

— Aš, debesėli, kai pasidariau angeliuku, buvau dar labai mažas. Ir kalbėjau labai nedaug. Aš vis dar mokaus, kaip reikia tarti žodžius... Dėl to ir su "gloria" taip išėjo...

Angeliuko akys merkėsi. Jis beveik miegojo. Debesėlis nerimo. Skubėjo klausti:

— O kaip tu atrasi kelią į Betliejų?

— Žvaigždė... Bus žvaigždė... Šviesi ir didelė... Kitokia nei visos...

Papūtė vėjas. Debesėlis pajudėjo. Plaukė greičiau ir greičiau...

Atėjo naktis. Staiga sušvito. Debesėlis matė, kaip atsidarė dangus. Pasirodė žvaigždė. Ji, tikrai, buvo kitokia.

— Mažytis tiesą sakė! Reikia skubėti! Vėjeli, pūsk smarkiau, — prašė debesėlis.

Vėjas klausė. Debesėlis pasuko ten, kur žvaigždė...

Kai priartėjo prie Betliejaus, debesėlis nustebo. Kur sustojo žvaigždė buvo tik paprastas tvartelis. Bet žmonių buvo daug. Turtingų ir vargšų. Net trys karaliai buvo ten. Bet daugiausia piemenėlių ir gyvuliukų.

Voverytės sėdėjo rankytes sudėję ir lingavo.

— Gal meldžiasi? — nežinojo debesėlis.

Kiškiai buvo ramūs. Nei šokinėjo nei striksėjo. Debesėlis matė, kad ir jautis nulenkė galvą... O avytė, kai tik atbėgo, tuoj atsiklaupė ant visų keturių kelių.

Debesėlis išgirdo "Gloria in excelsis Deo"... Jis sukru-to kelti angeliuką:

— Visi jau čia! Kelk mažyti ir tu! Kelk!

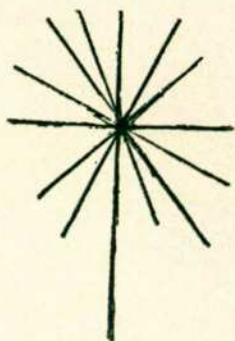
Bet angeliukas nemiegojo. Jis klūpėjo. Jo veidelis spindėjo džiaugsmu ir visas jis, tarytum, švytėjo. Angeliuko rankose buvo knyga. Debesėlis paklausė:

— Kokią tu knygą skaitai? Kas ten surašyta?

— Gaidos, debesėli. Žinai — do, re, mi...

Debesėlis matė, kaip angeliukas ištiesė kakliuką ir labai plonu balseliu ėmė giedoti:

— "Gloria in... Deo".

Ką girdėjo ir matė, debesėliui buvo labai gražu. Bet jis norėjo matyti dar geriau ir dar daugiau. Debesėlis nusileido žemyn.

— Taip žemai nebuvo dar nė vienas debesėlis, — mąstė jis.

Jis nebuvo išdidus. Ne. Bet buvo įdomu žinoti, kad jis ne toks, kaip visi... Susimąstęs ir smagus, debesėlis nepastebėjo eglės. Užkliuvo už viršūnės ir — sudužo...

Eglės šakos pasidarė baltos. Jose ilsėjosi debesėlis.
— Žiūrėkite! Žiūrėkite! — šaukė žmonės, — žiūrėkite,
kokia graži eglė!

— Dėkui, debesėli, kad mane atskraidinai. Būk čia, kol
patiks. Kai nusibos, tik panorėk ir tu vėl būsi, kuo buvai,
— pažadėjo angeliukas.

— Esu tik sniegas eglės šakose...

— Nesirūpink! Sakiau tau, kad esi ypatingas...

— Sakei, — prisiminė debesėlis.

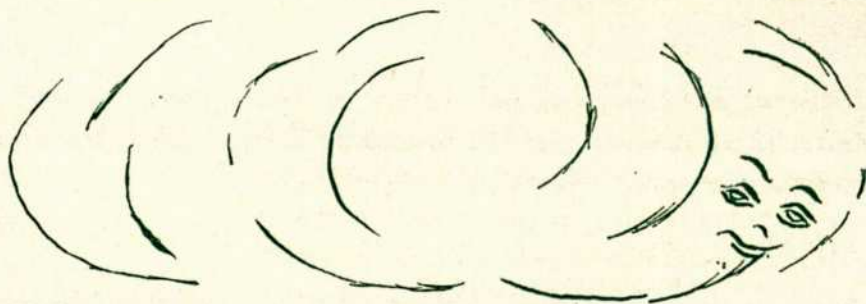
Jis buvo laimingas. Tiek pamatė! Tiek sužinojo! Tik
jam buvo graudu, kad Kūdikis gimė tvartelyje... Jis net
ašaroti ėmė. Iki ryto, debesėlis išverkė visas ašaras...

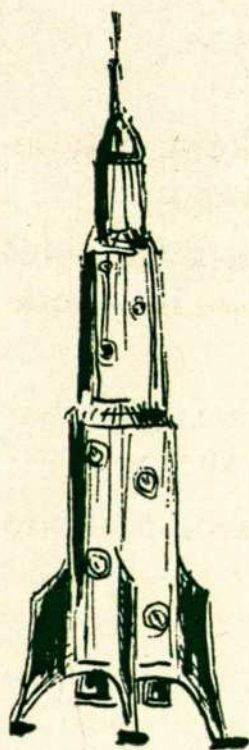
Aušo Pirmų Kalėdų diena. Kai saulė patekėjo, debesėlis, virtęs vandens klaneliu, gulėjo po eglės šakomis.

— Aukštai buvo smagiau, — galvojo debesėlis, — iš ten ir žvaigždės gražiau atrodo... Tik pagalvojo, ir debesėlis jau kilo aukštyn...

— Iš visų debesų, aš tikrai esu laimingiausias! Dabar suprantu, kodėl angeliukas mane ypatingu vadino...

Baltas ir lengvas, jis visą Pirmų Kalėdų Dieną praleido virš Betliejaus.

SUSITIKIMAS MĖNULYJE

Z. Visockienė

Kalėdinis vaizdelis

Uždangai atsidarius matome raketą, o kitoje scenos pusėje, keistą lėkštę. Iš už raketos pasirodo nusiminę žemės vaikai: du berniukai ir viena mergaitė.

- ŽEMĖS VAIKAS I** Trata-ta raketa!
Skriejome į viršų!
Nusileidome staiga
Mėnulio paviršiuj.
- ŽEMĖS VAIKAS II** Kas gi mums dabar daryti?
Kas galėjo pramatyti,
Kad radaras mūs neveikia —
Nelaiku mums leistis reikia.
- ŽEMĖS VAIKAS III** Ne radaro čia kaltė,
Pažiūrėk, kokia skylė!
- ŽEMĖS VAIKAS I** Kaip mes Marsą pamatysim,
Kaip raketą sutvarkysim?
- ŽEMĖS VAIKAS II** Nepradėk tik žliumbt čionai!
Kitų niekad neklausai!
- ŽEMĖS VAIKAS III** Aš sakiau tau, kad mus lenkė,
Aš jaučiau, kaip kažkas trenkė.
- ŽEMĖS VAIKAS I** Kaip vairuoji, kaip nežiūri,
Štai tau — ėmėm, susidūrėm.

- ŽEMĖS VAIKAS II Susidūrėm, bet su kuo?
- ŽEMĖS VAIKAS III Neatpažinau aš jo.
(*Pasigirsta keisti signalai iš lėkštės*).
- ŽEMĖS VAIKAS I Štai, žiūrėkit, o kas čia?
Keista lėkštė — apskrita.
- ŽEMĖS VAIKAS II Pažiūrėkim iš arčiau.
Tik iš lėto, atsargiau!
- ŽEMĖS VAIKAS III Vai, ir durys ir langelis
Ir atrodo, kaip namelis.
- ŽEMĖS VAIKAS I Gal gyvena čia nykštukai?
Gal mėnulio tie žmogiukai?
- ŽEMĖS VAIKAS II Tu nesąmones kalbi —
Čia gyvent juk negali.
- ŽEMĖS VAIKAS III Nėra oro nė vandens,
Vien akmuo tik ant akmens.
- ŽEMĖS VAIKAS I Š... š... š... žiūrėkit, kažkas daros,
Sugirgždėjo — durys verias.
- ŽEMĖS VAIKAS II Pasislėpkime greičiau.
Ką žinai, gal būt blogiau.
(*Vaikai bėga slėptis už savo raketos. Iš už lėkštės pasirodo Marso vaikai: du berniukai ir mergaitė.*)
- MARSO VAIKAS I Tai nelaimė, tai diena,
Taip nebuvo niekada.
- MARSO VAIKAS II Trūksta mums alyvos, kuro,
Ir dar ėmėm — susidūrėm.
- MARSO VAIKAS III Grįžt į Marsą negali,
O ta žemė per toli!
- MARSO VAIKAS I Štai, žiūrėkit, raketa!
Einam apžiūrėti ją.
(*Marsiškiai vaikai eina prie raketos iš kitos pusės, o Žemės vaikai slėpdamiesi bėga už Marso lėkštės.*)
- MARSO VAIKAS II Niekur nieko nematyti.
Kas galėjo atskraidyti?
- MARSO VAIKAS III Žinot, daros nejauku.
- ŽEMĖS VAIKAS I Taip slapstyti negražu.
(*Vaikai eina atbuli ir viduryje scenos vieni su kitais susiduria. Visi išsigandę sustingsta, paskui pamažu atsisuka.*)

ŽEMĖS VAIKAS II Kaip dabar su jais kalbėti?

MARSO VAIKAS I Reiktų pirma apžiūrėti.

(Žiūri vieni į kitus.)

ŽEMĖS VAIKAS III Tu pradėki, tu drąsesnis.

MARSO VAIKAS II Nežiopsok, tu būk pirmesnis.

ABU KARTU Mes iš žemės!

Mes iš Marso!

(juokas)

ŽEMĖS VAIKAS I Ir visai ne taip baisu.

MARSO VAIKAS III Prakalbėjome kartu.

ŽEMĖS VAIKAS II Žemės esame vaikai,
Nutarėm pakilt aukštai
Į erdves keliais žvaigždžių,
Paieškot naujų draugų.

MARSO VAIKAS I Apie žemę daug girdėjom
Ir, Kalėdom štai artėjant,
Pasiryžom aplankyti,
Iš arti jus pamatyti.

MARSO VAIKAS II Per Kalėdas iš aukštai
Jūsų žemė, kiek matai,
Spindi, žėri, mirguliuoja,
Kartais girdis — lyg dainuoja.

MARSO VAIKAS III Ką jūs darot ten visi,
Žemė mums tokia graži.

ŽEMĖS VAIKAS I Žemėj... žemėj... nieko įdomaus...
Nieks iš ryto nepaklaus,
Ar tu nori, ar gali —
Į mokyklą eit turi.

MARSO VAIKAS I Į mokyklą, tai puiku!

ŽEMĖS VAIKAS I Jūs nežinot, kaip baisu!

MARSO VAIKAS II Ką jūs darote tenai?

- ŽEMĖS VAIKAS III Kam dar klausi, nežinai?
Rašom, skaitom ir skaičiuojam,
Kartais šokam, padainuojam...
- ŽEMĖS VAIKAS I O jau knygos tos storiausios!
O raidelės, tai mažiausios...
- MARSO VAIKAS III Knygos, raidės, kas gi tai?
Tai nauji kokie žaislai?
- ŽEMĖS VAIKAS II Niekad knygos neregėjot?
Abėcėlės negirdėjot?
- MARSO VAIKAI (*krato galvas*) Ne.
- ŽEMĖS VAIKAS III Laimingiausi jūs vaikai,
Nekankina ten aukštai.
- MARSO VAIKAS I Bet mes norime žinoti
Ir rašyti ir skaičiuoti.
- MARSO VAIKAS II Knygas jūsų pavartyti,
Apie žemę paskaityti.
- MARSO VAIKAS III Greit pamokykite mus —
Bus žaidimas įdomus.
- ŽEMĖS VAIKAS I Mes neturime raidžių,
Kaip mes žaisime be jų?
- MARSO VAIKAS I Surašykite raides —
Šią problemą, jis išspręs.
(*Signalas. Marsiškas stebuklas. Pasirodo raidės. Jos
bešokdamos sudeda žodžius — žemė, marsas ir mė-
nulis*)
- ŽEMĖS VAIKAS II (*skaito*) Žee-m-ė!
- MARSO VAIKAI (*visi kartoja*) Žemė — stebuklingas
Trumpas žodis.
O dabar ką jos parodys?
- ŽEMĖS VAIKAS III Marsas!
- MARSO VAIKAS Marsas!
Žodis Marsas man gražesnis!
- ŽEMĖS VAIKAS I O mėnulis dar ilgesnis!
- ŽEMĖS VAIKAS II Na, užteks gi tų raidžių.
Mes pavydim jums žvaigždžių.
- ŽEMĖS VAIKAS III Tik sakykite greičiau,
Kaip pas jus tenai — linksmiau?

- MARSO VAIKAS I Kokios ten pas mus linksmybės.
Nėr tokios gamtos grožybės.
Pas jus šilta, kartais šalta,
Kartais žalia, kartais balta...
- MARSO VAIKAS II O pas mus tas pats, tas pats,
Tik skraidinam lėkšteles.
Mums nereikia jau galvoti,
Mes visi mechanizuoti.
- ŽEMĖS VAIKAS I Tai kodėl jūs nelaimingi?
- MARSO VAIKAS III O kodėl jūs nelaimingi? (*susimąsto*)
- VISI Gal jau mes per daug protingi!?...
- ŽEMĖS VAIKAS II Reiktų pasiklaust mamos —
Ji tai jau tikrai žinos.
- ŽEMĖS VAIKAS III Mamos visos sakys tuoj:
Tinginiui visur blogai.
- MARSO VAIKAS I Ir mums sako taip tėvai.
- VISI Gal ir esam tinginiai?
- ŽEMĖS VAIKAS I Kam tu mamą paminėjai?
Kam be reikalo kalbėjai?
- MARSO VAIKAS II Pasiilgau aš savų...
- ŽEMĖS VAIKAS II Noriu skristi link namų...
(*visi verkia*)
- ŽEMĖS VAIKAS III Ei, klausykite, draugai,
Negalvokime liūdnai,
Susitikome mėnuly,
Kurs į mus kas naktį žiūri.
Pasikeiskim dovanom
Ir keliaukime namo.
- MARSO VAIKAS III Einam, viską atsinešim,
- ŽEMĖS VAIKAS I Ir Kalėdas čia atšvėsime.
(*Neša savo eglutes ir dovanas.*)
- ŽEMĖS VAIKAS II (*Rankoje laiko kažkokį aparatėlį, į kurį kalba.*)
Žeme, žeme, kalba Vytas,
Ar pas jus Kalėdų rytas?
Duokit muzikos gražios,
Pasigendame dainos.
(*Pasigirsta Kalėdinė muzika, giesmės.*)
(*Atneša eglutes ir dovanas.*)

MARSO VAIKAS I Tai čia toji jūs eglutė?
 Gražiau šviečia, kaip žvaigždutė.

ŽEMĖS VAIKAS III Jūsų šimtąkart gražesnė,
 Ir kitokia, įdomesnė.

MARSO VAIKAS II Tai uždekim!
 Tegu dega jos kartu,
 Ir bus nuostabiai gražu!

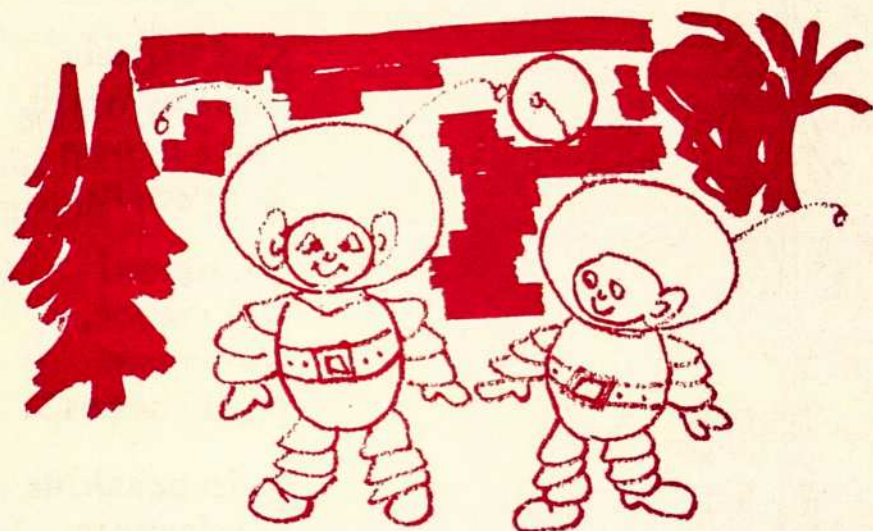
ŽEMĖS VAIKAS I Tegu šviečia, tegu dega
 Dvi eglutės čia,
 Ir mėnulio liūdną veidą
 Nudažo spalva.

MARSO VAIKAS III Taip kas metai, per Kalėdas,
 Mėnulis žibės,
 Ir iš Marso ir iš Žemės
 Giesmės čia skambės.

ŽEMĖS VAIKAS II O dabar keliauti metas
 Į savąsias mūs planetas.

ŽEMĖS VAIKAS III Štai alyva jums ir kuras,
 Jo pakankamai mes turim.

MARSO VAIKAS I O raketą pamatysit,
 Tuoju pat ir sutvarkysim...
 *(Vyksta Marsiškas stebuklas. Eina šokis, ritmiškas su
 plaktukais ir kitokiais įrankiais.)*

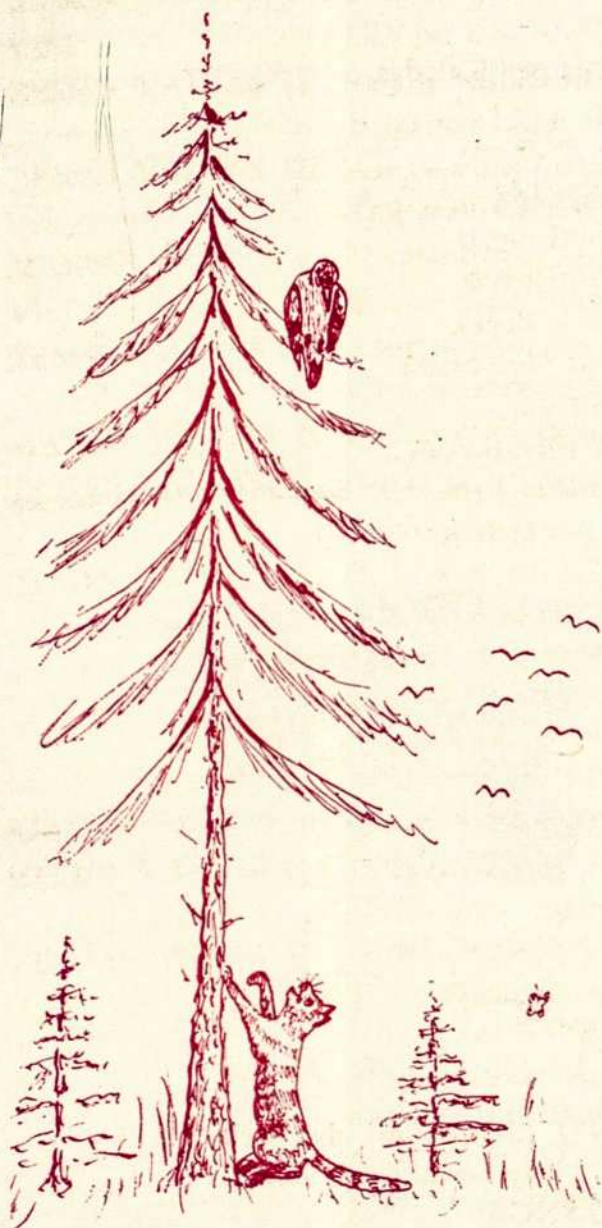
ŽEMĖS IR MARSO VAIKAI KARTU. Lik, Mėnuli vienas čia
 Ir Kalėdų dek šviesa.

UŽDANGA

RAINIUKO MEDŽIOKLĖ

Jonas Minelga

Rainius mąsto
Po egle:
Užsikąstų
Varnele.

Tuoj sparniuką
Nusilaužtų,
Po kąsniuką
Jį sugrauztų.

Linksmas grįžta
Į namus,
Pasiryžta
Neramus:

Dar šiandieną
Ras jų būrį,
Kokią vieną
Capt — ir turi.

Varna sprunka
Kur aukščiau
Ir sušunka:
— Nemačiau,

Kad varnelę
Murkus neštų,
Prieš ugnelę
Ją nupeštų.

Nesugausi
Nei vienos,
Neragausi
Paukštienos!

Taip pasakius —
Nuplasnojo,
Kur — žvainakius
Nežinojo.

VAKARO VAIDUOKLIS

Aloyzas Baronas

Augius su Jonuku tą vakarą turėjo likti namuose, nes tėveliams reikėjo važiuoti į jų buvusios parapijos salę. Buvo jau vėlyvas ruduo, netoli bebuvo ligi Kalėdų ir miesto gatvėse vaikščiojo Kalėdų seniai, patraukdami žmones į krautuves. Tėveliai ruošėsi važiuoti į parapijos salę vykstantį seno kunigo pagerbimą. Kai dar Augius su Jonuku ir tėveliais gyveno mieste, kunigėlis juos mokė tikybos lietuvių klasėje. Dabar jis jau išėjo į pensiją ir lietuviai katalikai jam rengė pagerbimo vakarienę. Abu broliukai, vienas dešimt, kitas dvylikos metų, turėjo likti namuose su kaimynu pensininku Matu, kuris taip pat gyveno užmiestyje ir, kai reikėdavo, su berniukais pabūdavo.

Nors berniukai nelabai bijojo būti vieni, tačiau vistiek buvo gera, kai su jais kartu būdavo kas nors iš suaugusių.

Buvo jau senokai sutemę, tėveliai turėjo išvažiuoti, bet pensininko Mato vis dar nebuvo.

Mama dar rengėsi, bet tėtis buvo jau seniai pasiruošęs, todėl nekantraudamas priėjo prie telefono ir paskambino:

— O, aš tuoj, — atsakė Matas, — baigiu tvarkytis, už pusvalandžio tikrai būsiu. Jeigu reikia, tai galit važiuoti, vieną, kitą minutę vaikai vieni pabus.

— Žinoma, — atsakė tėtis ir tada kreipėsi į berniukus, — mes išvažiuojam, netrūkus atvyks Matas. Manau, kad apie pusę dvylikos tikrai grįšim. Po dešimt tikrai viskas baigsis, tai dar valanda kelio parvažiuot.

— Gerai, — atsakė abu berniukai, — pabūsim, nėra ko čia bijoti.

— Taigi, viskas gerai, — tarė tėtis, o mama pridėjo:

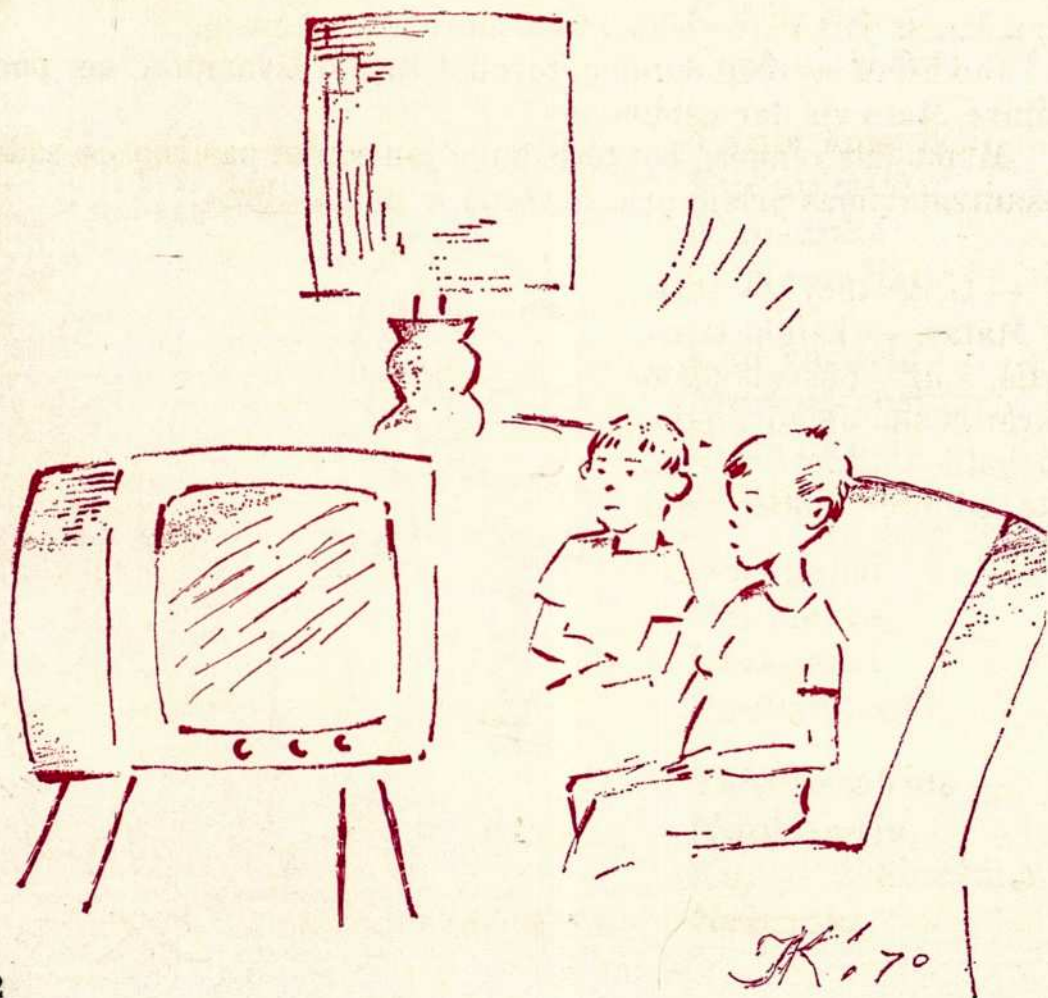
— Nieko neleiskit į vidų,

— Ne.

Kai tėvai išvažiavo, berniukai užsidegė televiziją ir vos pradėjo žiūrėti, kai suskambėjo telefonas. Skambino Matas:

— Žinote, vaikučiai, niekaip negaliu užvesti mašinos. Nors ir tik trys mylios, bet pėsčiam toloka, o ir slidu, nes gerokai vakare pašalo. Gal jūs pabūsite vieni?

— Gerai, — atsakė telefonu kalbėjęs Augius, — pabūsime. Mes žiūrime televizijos.

—Kai parvažiuos tėtis, tegu paskambina, kad man ramiau būtų. Žinočiau kaip viskas pavyko, — pasakė Matas.

— Gerai, — padėjo ragelį Augius.

— Neatvažiuoja? — paklausė Jonukas.

— Ne. Taigi dabar būsime vieni, — nelabai drąsiai pasakė Augius, priėjo prie durų ir patikrino ar jos gerai uždarytos.

— Žinoma, nėra ko čia bijoti, — sakė Jonukas.

Abu žiūrėjo garsiai veikiančios televizijos. Šoko poros ir labai linksmi grojo.

— Tss, — staiga pakėlė pirštą Jonukas.

— Kas? — paklausė Augius ir, staiga pašokęs nuo kilimo, truputį prisuko televiziją.

Abu tylėjo ir klausė. Buvo ramu, tik tyliai zirzė televizija.

— Nieko nėra, — pasakė Augius, bet tuo pačiu metu pasigirdo lyg daužymas į duris: plast, pa-ft, plast, plast. Ir vėl nutilo.

— Vaidenasi, — pasakė išsigandęs Jonukas.

— Čia vaiduoklių nėra, — atsakė Augius, — gal kas veržiasi į vidų, — vėl klausėsi abu, bijodami pajudėti. Valandėlę buvo tylu ir staiga vėl: puf, paf, plast, plast. Atrodė, kad beldžia ant stogo ar į duris.

Berniukai sulaikė kvapą. Abu labai bijojo. Augius pribėgęs visai išjungė televiziją. Jie stovėjo vidury saliono ir bijojo prieiti prie durų ar lango.

— Gal kas atėjo ir nori įeiti į vidų, — tarė Augius.

— Bet mes negalime leisti, — tyliai kalbėjo Jonukas.

Valandėlę buvo viskas tylu.

— Gal nieko nėra, — tarė Augius, — jau nuėjo.

— Reikia paskambinti dėdei Matui, — tarė Jonukas.

— O gal reikia šaukti policiją? — sakė Augius.

Abu vėl valandėlę klausė. Buvo taip tylu, kad net atrodė nuo to įtempimo ausys skauda. Bet po poros minučių vėl pasigirdo:

— Plast, paf, paf, puf, — atrodo, kad vėl iš naujo daužė duris ir stogą. Augius skubiai pribėgo prie telefono, susuko numerį ir pasakė skubiai, vos neužspringdamas:

— Dėde, kažkas pas mus laužiasi.

— Kas? Gal jum tik taip pasigirdo?

— Ne.

— Gerai, aš tuoj kaip nors atvyksiu.

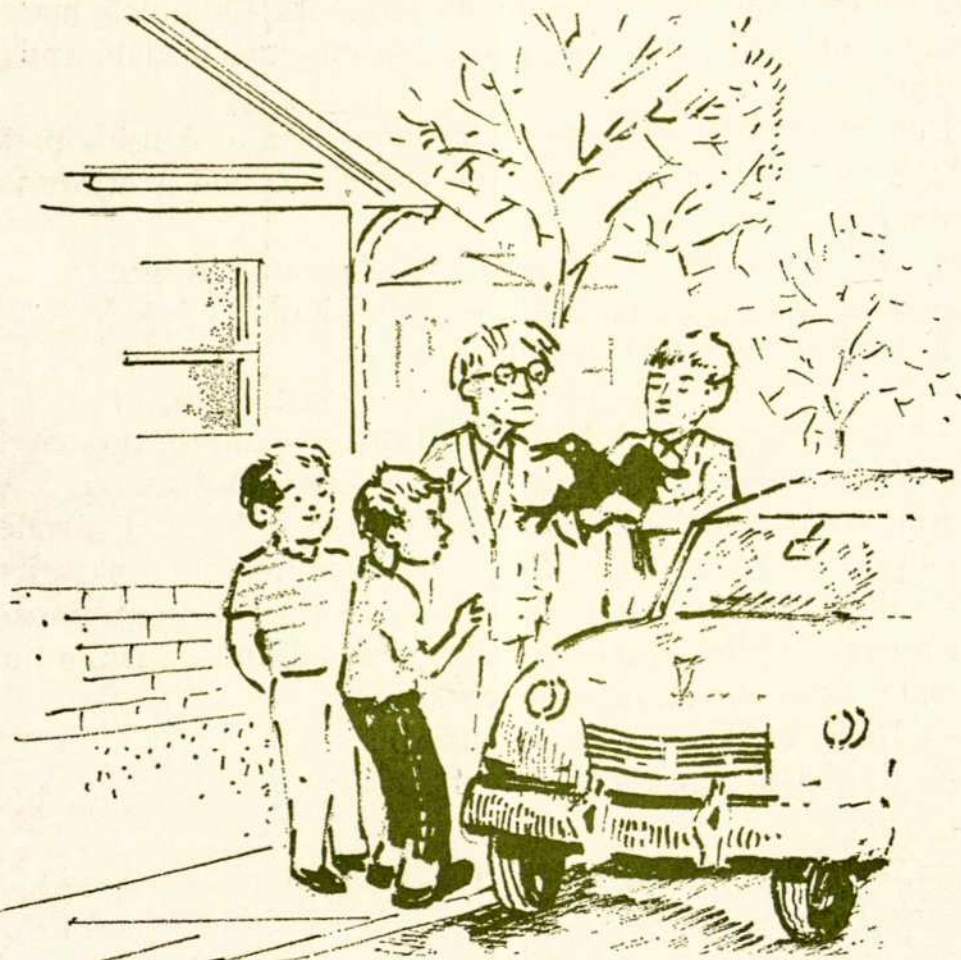
Berniukai dabar padrąsėjo. Augius užgesino šviesą ir priėjęs prie lango praskleidė užuolaidą. Beveik nejudėjo kiemo medžiai. Mėnesienoj spindėjo balytės ir sniego lopeliai. Toli mirkčiojo fabriko bokšto raudona lemputė. Keliu už kalniuko perbėgdavo mašinų šviesos.

Kartais vėl subaladodavo, bet dabar abu berniukai nebebijojo, tik laukė, žiūrėdami pro praskleistą užuolaidą. Staiga abu suriko:

— Atvažiuoja!

Nuo kelio į jų namų keliuką įsuko mašina. Jos šviesos mušė tiesiai į namus ir vaismedžius, ir atrodė kad smigo tiesiai į langą. Kur mašina sustojo, toj namo pusėj langų nebuvo, todėl abu broliukai pribėgo prie durų. Po valandėlės, vos spėjus jiems praverti duris, jie sutiko Matą, kuris sakė:

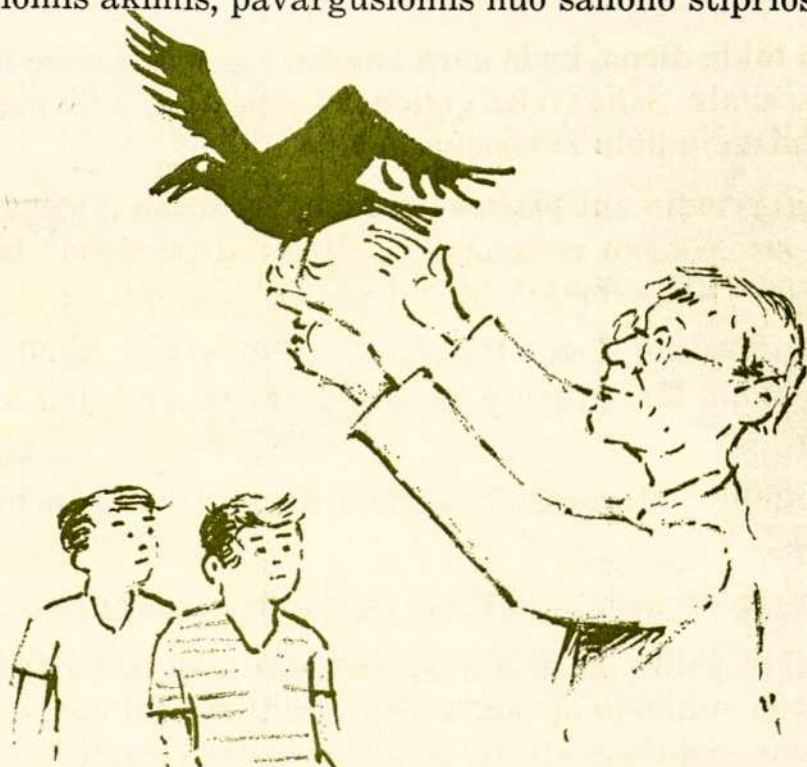
— O va, koks vaiduoklis, — plačiau pravėrė duris, net šalčio banga pūstelėjo. Kartu su dėde Matu stovėjo jaunas vyras ir švietė kišenine lempute, gi rankoje laikė pavargusią juodą varną.

— Štai koks vaiduoklis, — nusijuokė dėdė ir visi linksmai kalbėdamies suėjo į vidų. Mato žentas, kuris kartu su dėde atvažiavo, pasakė:

— Vargšas įsipainiojo į tinklelį ant durų stogelio ir daužėsi.

Augius atsiminė, kad drugiams gaudyti tinklelį seniai užmėtė ant stogelio, ir jis ten buvo. Vakare prišalo prie sniego ir į jį įsipainiojęs paukštis nebegalėjo ištrūkti. Pasidaužydavo, pavargdavo, pailsėdavo ir vėl daužydavos. O kadangi stogelis iš nestorų lentų, tai labai skambėjo. Dabar varna žiūrėjo savo juodomis išsigandusiomis akimis, pavargusiomis nuo saliono stiprios šviesos.

— Vargšas, jis labiau bijojo negu jūs, — sakė Mato žentas.

— Tikras vaiduoklis, juodas kaip smala, — nusijuokė dėdė.

— Mes nebijojom, mes tik nežinojom kas yra, — gyrėsi Augius ir Jonukas.

— Viskas gerai baigėsi, aš važiuoju namo, — tarė dėdės žentas, o tu tėtė, palik, tave jie grįžę parveš.

— Gerai, — atsakė dėdė. Berniukai buvo tuo patenkinti, nors vaiduoklis jau buvo išaiškintas ir visi keturi žiūrėjo, kaip jis išmestas į orą paskrido ir nusileido nelabai toli stovinčiame ažuole.

Kai grįžo tėveliai, visi kalbėjo apie vaiduoklį, kuris buvo išgąsdinęs vaikus, bet buvo gražus ir nepavojingas, nors ir atrodė juodas kaip smala.

KEISTA VIEŠNIA

Ištrauka iš spaudai paruoštos knygos "Kelionė į septintą stotį"

Nijolė Jankutė

Buvo tokia diena, kada gera kambary sėdėti. Lauke lijo smulkučiais lašeliais. Šaligatviai geltonavo nuo lapų, o šlapias gatvės asfaltas blizgėjo kaip žuvies nugara.

Karilė rymojo ant plačios palangės ir žiūrėjo į klevą už stiklo. Visas medis buvo geltonas lyg citrina. Kiekvienas lapas tartum švietė — net kambary buvo kažkaip smagiau.

— Ei, Spurgai, kelk! Pažaisim! — šūktelėjo Karilė susirietusiam katinui. Tas pravėrė žalią akį, vikstelėjo rainą uodegą ir vėl užsimerkė.

— Tinginy! Miegaliau! — glostydama Spurgą, nepiktai barėsi Karilė.

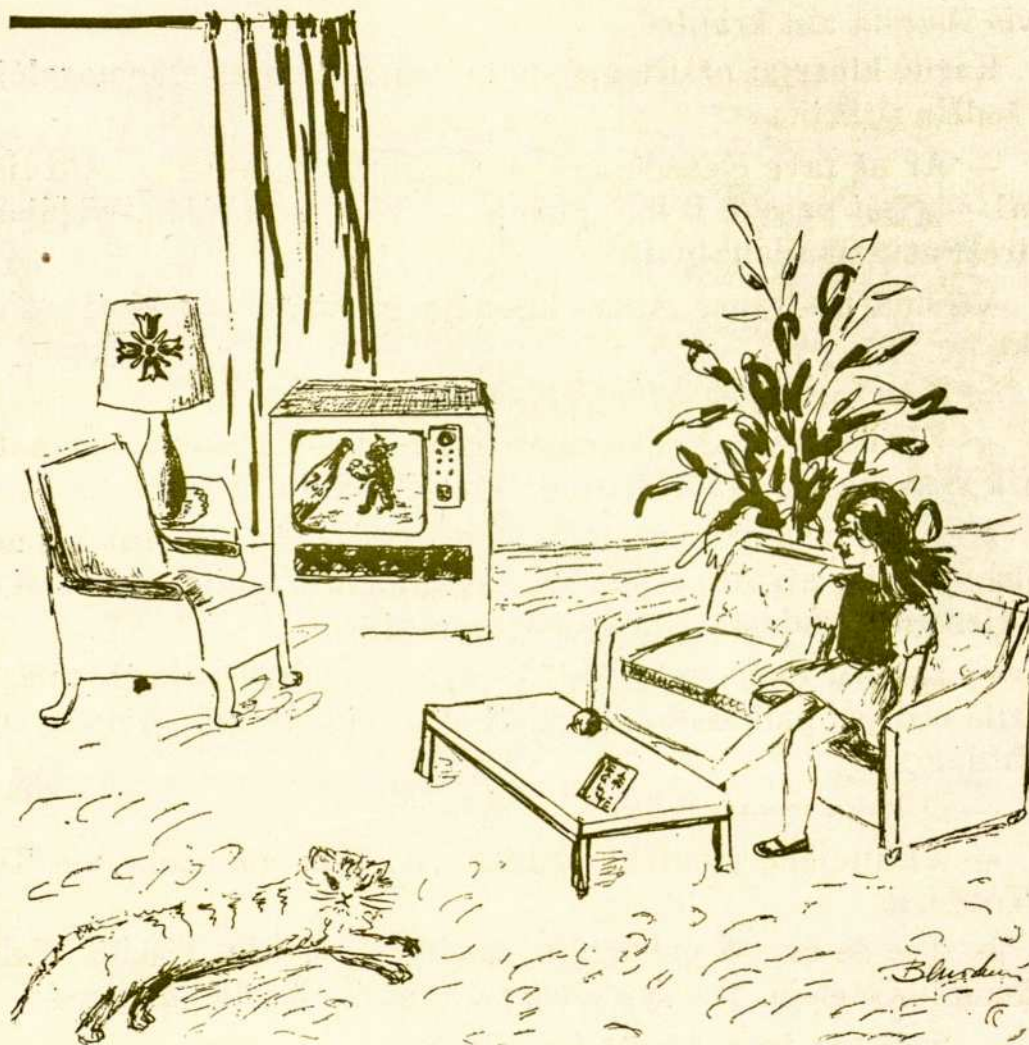
— Purr - murr! — atsakė jis dar labiau susiriesdamas.

Mergytė paliko katiną ir stryktelėjo prie televizijos aparato. Ji vikriai sukinėjo apvalų stočių jungtuką, kol nušvito septintas numeris. Septinta stotis dažnai rodydavo vaikiškas programas. Tačiau tos programos mergytei pradėjo nusibosti, nes visada rodydavo tą patį: arba žiežulą Faustiną ir piktąjį burtininką Zogo, arba Kapitoną Kablį, Piratą Vienaakį ir Kasparą Vaiduoklį. Tie niekadėjai amžinai ką nors blogo sugalvodavo: tai skriausdavo našlaitę Sigutę, tai užburdavo karalaite Snieguolę, arba bandydavo sudaužyt stiklinį Pelenės batuką.

— Kodėl niekada neparodo gražių laumių? Ar Velykės? — galydavo Karilė. — Tai būtų puiku, jei parodytų, kaip Velykė svečiuojasi pas Kalėdų Senį! Arba jei kada pasaka būtų apie gerą raganą! Tik kažin, ar yra tokių?

Ekrane sumirgėjo “7-up” reklama: iš didžiulio butelio kliuk-
sėjo limonadas į stiklinę, kurią pačiupo storas meškis, užsivertė
ir išgėrė.

— Mmmm... — murmėjo jis, glostydamas pilvą, — “7-up”
skanus, “7-up” saldus!

Staiga ekrane atsirado niekada toje reklamoje nematyta se-
nutė. Ji pastūmė meškį šalin, vikriai užsoko ant “7-up” butelio,
sudavė jam per kaklą ir... įjojo tiesiai į kambarį pas Karilę.

Mergytė taip nustebo, net išsižiojo.

— Trrr! — pasakė plonu balsiuku keista viešnia, ir butelys sustojo vidury kilimo. Senutė nušoko, papurtė languotą sijoną, pasitaisė skarelę, patampė raudoną švarkutį, susegtą eile juodų pipirų ir tarė:

— Labą vakarą, Karile! Nebūk taip išsižiojusi. Atrodai, kaip žuvis išmesta ant kranto!

Karilė klusniai užsičiaupė, bet iš nustebimo vis dar negalėjo nė žodžio ištarti.

— Ar aš tave išgąsdinau? — susirūpino senutė. — Aktujėjam! — greit pasakė ji ir šyptelėjo, — visai nenorėjau. Nebijok. Žiūrėk, atvežiau lauktuvių!

Viešnia pasirausė sijono kišenėje ir ištraukė mažutį ryšuliuką.

— Man? — sušnibždėjo įsidrąsinusi Karilė.

— Žinoma tau! Negi anam tinginiui! — mostelėjo senutė maža rankute į miegantį katiną. — Eikš arčiau, Karile!

Mergytė nuslinko nuo sofos ir nedrąsiai atsisėdo ant kilimo. Dabar viešnia atrišo ryšiuliuką. Ten gulėjo riešutais apibarstytas riestainis, didumo — kaip vienas centas!

— Laužk! Paragauk! Pati kečiau, — ragino senutė, tačiau Karilė nedrįso paliesti tokį mažytį skanėstą. Ji atsikosėjo ir sušnibždėjo:

— O koks tavo vardas?

— Aktujėjam, pamiršau pasisakyti. Teodora vadinuosi, Teta Teodora.

— Teo-do-ra, — pakartojo negirdėtą vardą Karilė. Teta linksmiai šyptelėjo. Tos šypsenos padrąsinta, Karilė paklausė:

— Teta, ar tu gyveni televizijoje?

— O, ne! Tik pasisvečiuoju kartais. Aš gyvenu miške, trobelėj ant vištos kojos, kaip ir daugelis raganų...

— Raganų?! — Teta, tu... tu... tu ragana? — nusigando Karilė.

Teodora skėstelėjo mažom rankelėm:

— Na, tiesą sakant, ragana.

Karilė ėmė trauktis atbula.

— O, Karile! Nebijok! — sujudo Teodora, — matai yra visokių raganų — blogų ir gerų.

— Tu... gera? — sukuždėjo Karilė.

— Nors ir negražu girtis, bet priklausau prie gerųjų. Visa bėda, kad tos žiežulos mums reikalus sumaišo.

Karilė lengviau atsiduso ir paklausė:

— Žiežulos?

— Tai tos blogosios... Jos visokias šunybes išdarinėja ir mums visoms gadina gerą vardą, — atsiduso Teodora.

— Ar taip daro Faustina?

— Žinoma! Ta žiežulų žiežula! — atsiliepė Teodora. Kiek sakiau, kiek prašiau, kad septinta stotis leistų ir geroms raganoms pasirodyti. Ne ir ne! Sako, rask bent vieną vaiką, kuriam Faustina nepatinka. Sako, vaikai nori matyti tik žiežulas...

— Aš ne! — papurtė galvą Karilė, — aš Faustinos bijau!

— Matai! Ar nesakiau? — linksmi sušuko Teodora, — ar nesakiau, kad surasiu vaiką, kuriam žiežulos nepatinka! Eikš, Karile, sėsk ir jojam. Tu turi man padėti!

— Ką? — nesuprato Karilė.

— Gerąsias raganas vaikams parodyt, štai ką. Tik suvalgyk lauktuvių riestainį ir keliaujam, — ragino Teodora.

Karilė neramiai apsidairė.

— Aš negaliu, teta. Aš... dar... pamokų neparuošiau...

— Aktujėjam, Karile! — nusistebėjo Teodora, — aš maniau, kad tu televiziją žiūri, kai pamokas paruoši.

Mergytė susigėdo.

— Dažniausiai... kai paruošiu... bet kartais... ne...

— Hmmm, — susimąstė Teodora, — žinai, ką? Aš tau padėsiu su tomis pamokomis. Keliaujant išmoksi. Ką uždavė?

— Eilėraštką... ir išlinksnuiot "šluota". O gramatikos pakartot daiktavardį ir būdvardį. Man gramatika nepatinka.

— Nepatinka? Aktujėjam, vaikuti! Jei neišmoksi gramatikos, nežinosi daiktavardžio ir būdvardžio, nemokėsi teisingai kalbėti! — aiškino Teodora, trypinėdama aplink "7-up" butelį. Dabar Karilė pastebėjo, kad raganėlė avėjo klumpėmis.

— Skubėk, Karile! Kąsk riestainį ir lekiam. Greičiau išvyksim, greičiau sugrįšim! — kalbėjo Teodora, jau sėdėdama ant butelio.

Atsargiai, dviem pirštais Karilė paėmė mažytį riestainį ir įsidėjo burnon. Riestainis tirpo ant liežuvio lyg saldus lašas, ir Karilė pasijuto tokia mažytė. Aplink ją aukštyn ir platyn augo baldai, ėmė bėgti tolyn kambario sienos...

— Teta! — sucypė nusigandusi mergytė.

— Aktujėjam! Pamiršau paaiškint! — sukruto Teodora, — Aš tave tik sumažinau, kad mudviem užtektų vietos ant butelio.

Karilė nusiramino. Ji dabar buvo beveik tokio dydžio, kaip ir ši viešnia. Gal dar šiek tiek mažesnė.

— Sėsk! Sėsk! — ragino Teodora, — ir gerai įsikibk į mane.

Karilė užsirangė ant butelio ir įsikibo į raudoną tetos švarkeį.

— Jau?

— Ne! Dar ne! — staiga sušuko Karilė, — Spurgas! Prašau, nepalikim Spurgo!

— O kam jo reikia? Tik maišysis po kojų! — susiraukė Teodora, bet vis dėl to atsisuko į miegantį katiną ir spragtelėjo pirštais.

Katinas tuojau pabudo, apsvirtė kūliu ir, beriedėdamas kilimu, vis mažėjo. Kai Karilė pagriebė Spurgą į glėbį, jis buvo nedidesnis už pelę!

— Cha-cha-cha! — ėmė juoktis mergytė, bet Spurgas buvo piktas. Jis raitė uodegą ir spiaudė pro ūsus.

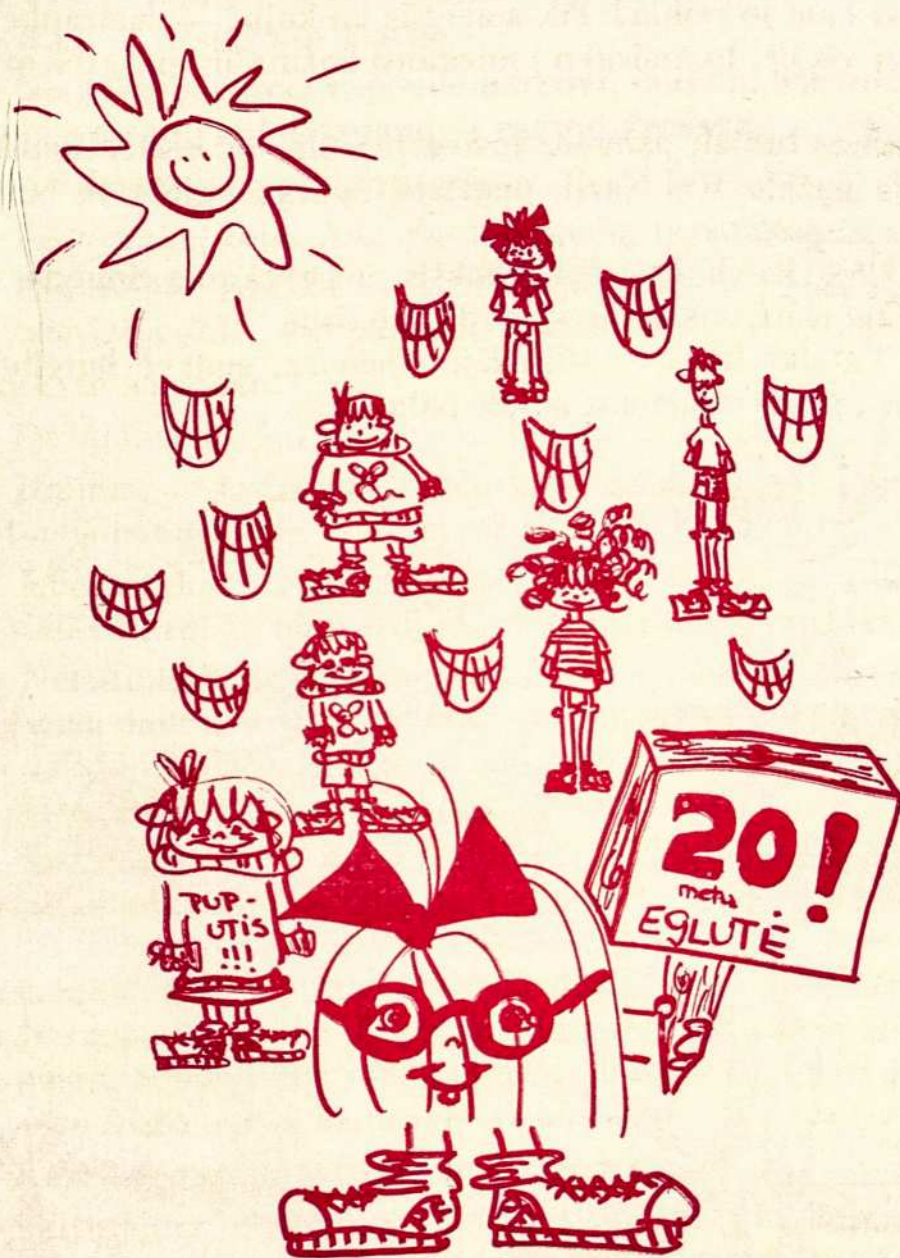
— Va-žiuo-jam! — šūktelėjo Teodora, sudavė buteliui per kaklą, ir tas svyrnuodamas pakilo palubėn.

MĮSLĖ

Ar eglutę be spyglių
Kada nors matei ir tu?
Turi ji lapus gražius,
Bet spalvotus — ne žalius!

Ne tik kartą per metus,
Puošia ją per ištisus!
Gal pažįsti jos draugus,
Ir mažus ir didelius?...

Mieli mano draugai — ir maži ir dideli,

Ne mįslė, kodėl aš užaugau iš mažos eglaitės į didelę eglę per dvidešimt metų. Juk aš turiu daug draugų. Kaip Jūs manot — jei iš viso pasaulio kraštų suvažiuotų visi mano draugai, kokioj salėj jie visi sutilptų? Kiek daug daug žmonių išmargino mano puslapius per dvidešimtį metų! Ir kiek daug daug pirštelių juos var-tė! Jei tas visas eglutes, kurios buvo prirašytos, išpaišytos ir pa-skaitytos, kas nors suneštų ir sudėtų į vieną didelę knygą, kiek puslapių, manot, joje būtų? Atspėkit.

Prieš dvidešimtį metų per Kalėdas aš pirmą kartą atėjau į vaikų namus. Todėl mane eglute ir pavadino. O per šias Kalėdas švenčiu savo gimtadienį. Todėl turiu daugiau puslapių ir daugiau paveikslų. Gimtadienio proga žmonės sveikina tą, kuris tą dieną gimė. O aš sveikinu Jus, visus mano draugus! Nes tik dėl to, kad turiu Jus, turiu ir gimtadienį.

Per šias Kalėdas linkiu Jums visiems šviesios džiaugsmo žvaigždės. Žvaigždė spindi tamsoje ir rodo mums kelią pas vienas kitą, nes tas pats Dievas visus mus myli — ir mažus ir didelius.

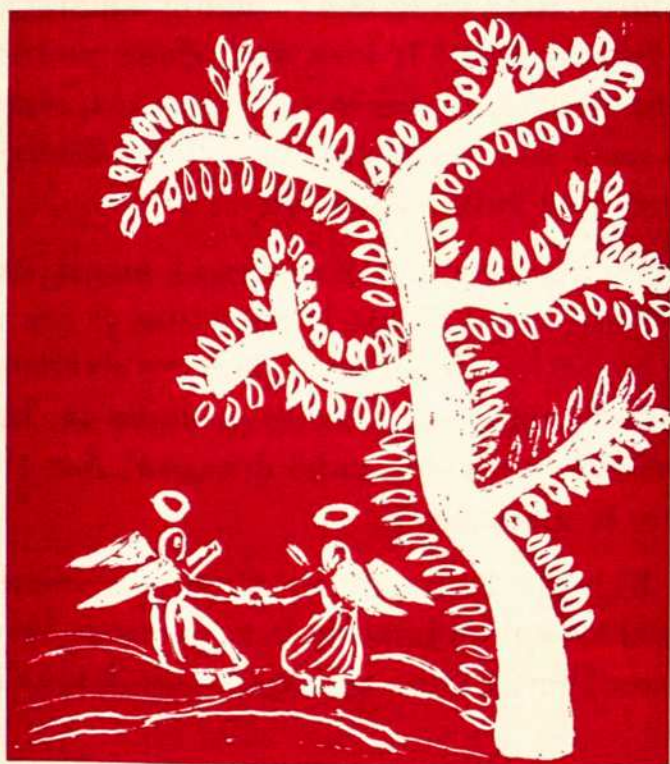
Jūsų dvidešimtmetė —

PASLAPČIŲ KAMBARYS

Danutė Lipčiūtė

Danguje vyko neįprasti dalykai. Buvo tuštinami sandėliai, ruošiami nauji kambariai. Staliai be pertraukos dirbo mažas lovytes, gamino žaislus. Kiekvienas jautė, kad laukiama naujų gyventojų ir, kad jų bus nemažai. Angelai, kuriems buvo pavestas dažymas, vaikščiojo su įvairiaspalvių dažų kibirėliais. Net jų sparnai buvo dažais aptašyti.

Pūkaplaukis angeliukas ir jo draugas Šypsniukas visa tai matė. Net miegoti ramiai jie nebegalėjo. Naktį pabUSDavo ir abu, nė žodžio vienas antram netarę, išlipdavo iš lovyčių ir eidavo pasižvalgyti. Kelis kartus praėjo pro Paslapčių kambarį. Jie puikiai suprato, kad tik vyriausieji galėjo žinoti, kas ten darosi. Suprato jie ir kad turi būti paklusnūs, bet abiejų angeliukų akutės neiškentė. Kelis kartus žvilgterėjo į vidų pro rakto skylutę. Niekas jų neužklupo, ir jie vis ką nors naujo sužinodavo.

Bet šią naktį jiems nepasisėkė. Juos pastebėjo. Šypsniukas pasislėpė, o Pūkaplaukį vyriausias Sargas pačiupo. Jį vedėsi ilgais dangaus koridoriais, grasino pirštu ir kažką aiškino. Vyriausias Sargas buvo tikrai susirūpinęs, nors ne piktas. Angelai nemoka pykti. Pūkaplaukis tik žiūrėjo išplėtes akis ir negalėjo suprasti, kodėl jį bara. Jam buvo įdomu, kad gerasis Sargas su juo kalba. Šiaip jis visad užsiėmęs, neturi laiko kalbėtis. Tik pastebėjęs kokią netvarką, ima pamokslauti.

— Mano mažasis brolau, — dėstė vyriausias Sargas, — čia negalima vaikščioti, kai visi miega, ir tuo labiau — žiūrėti pro rakto skylutę.

— Bet ne visi miega, Sarge! Tame kambaryje aš mačiau šimtus — daug — vaikų. Jie nemiegojo, jie verkė. Ir jie buvo maži. Tu geriau man pasakyk, kodėl jų buvo tiek daug iš karto. Iš kur jie?

— Tu, atrodo, nori viską žinoti.

— Ar viską žinoti nesveika?

— Kartais nesveika. Jei ką nors per anksti sužinosi, ims liežuvis niežėti.

Pūkaplaukis iškišo savo liežuviuką ir patrynė mažuoju piršteliu.

— Ne, man niekad liežuvis nėra niežėjęs, Sarge! Bet vistiek pasakyk man, kaip gali būti tiek daug vaikų iš karto. Ir kodėl už tų durų taip tylu? Juk vaikai negali visi miegoti iš karto. Kur tu juos visus sutalpinsi? Ir ar manai, kad bent vienas jų bus mano draugas?... Ir dar aš norėčiau žinoti, kas tas pikčiurna karalius, kuris net paraudonavo iš pykčio ir drebėjo soste sėdėdamas. Kodėl jis buvo išsigandęs ir kodėl pyko?... Ir dar pasakyk man, koks vardas to mažyčio, gulinčio ant šieno. Kodėl prie jo klūpojo trys barzdoti vyrai? Ir kodėl jų rūbai blizgėjo mėnulio šviesoje, ir kodėl ten buvo asilas ir jautis?

— Na, argi tau tikrai liežuvis neniežti? Tu kalbi nenustodamas. Kaip aš galiu ką nors tau pasakyti, kad tu vis klausi ir klausi ir klausi?

— Gerai, dabar tu kalbėk, — atsakė Pūkaplaukis. — Aš bandysiu patylėti.

Sargas galvojo, kad geriausia būtų mažąjį brolių pasiūsti į lovą... Bet ne, jis per daug susirūpinęs, vis vien negalės užmigti...

— Pirmiausiai, — ramiai pradėjo aiškinti rūpestingasis Sargas, — tu matei ne tai kas yra, bet tai kas bus. Tu matei ateitį žemėje. Mūsų brolis mechanikas išrado aparatą, kuriuo galima parodyti įvykius, kurie dar ateis. Tu matei piktąjį karalių Erodą ir vaikelius, kurie pas mus ateis jo pasmerkti. Jie išeis į ilgąją kelionę pirmiau negu jų kojytės išmoks bėgioti, pirmiau negu jie išmoks tarti žodžius. Tu taip pat matei Vaikelio gimimą. Jo vardas bus Jėzus ir jo gimtadienis vadinsis Kalėdomis.

— O kada tai įvyks?

— Rytoj.

— Rytoj?! Ir niekas nežino!... Mes čia tik stovime ir kalbamės! Aš turiu bėgti paskelbti žemės gyventojams!

— Palauk, juk aš dar neatsakiau į visus tavo klausimus...

Bet mažasis angeliukas daugiau nebelaukė. Jis pasileido tekinas plačiu koridorium. Skubėjo tiesiai į muzikos kambarį. Pasuko už kampo — ir pamatė savo draugą Šypsniuką. Griebė jį už rankų ir ėmė suktis ratu! Jam buvo nepaprastai linksma, kad rytoj gims Jėzulis. Šypsniukui papasakojo, ką vyriausias Sargas jam buvo sakęs.

Abu angeliukai įbėgo į muzikos kambarį. Pūkaplaukis čiupo ilgą dūdą, nusileido žemėn šviesos spinduliu lyg auksine virve, ir uždūdavo:

Kalėdos, Kalėdos!
Gimsta Jėzulis.
Bėkit pagarbint!

Visa zeme išgirdo angeliuko dūdavimą ir ėmė giedoti ir džiaugtis.

Danguje gerasis Sargas vaikščiojo susirūpinęs.

— Kažin, ar Pūkaplaukis negaus slogos?... Ar neims čiaudėti ir kosėti. Juk jis žemėn nusileido basas! Nežinojo, kad žemė apsnigta sniegu ir pasipuošusi ledo žvaigždutėmis...

JĖŽAUS GIMTADIENIS

Danutė Lipčiūtė

Gimtadienis Jėzaus —
Kalėdos jau čia!
Tik žvanga ir skamba
Padangė visa.
Marija Vaikelį
Suvystė šiltai,
Jėzulį pasveikint
Jau renkas vaikai.
Gražiai pasipuošęs,
Bažnyčion skubu —
Nekaltą širdutę
Nešu dovanų.

KALĖDINĖ DOVANA

Milda Kvietytė

Ruošiau pamokas. Galva pasidarė sunki. Reikia atsikvėpti. Vakaruose dangus švyti įvairiausiomis spalvomis. Eisiu pasi-
vaikščioti. Kitoje gatvės pusėje blykčioja įvairių spalvų lempu-
tės. Namas papuoštas. Laukia Kalėdų. Mes rytoj savo namuką
puošime. Pastatysime eglutę prie durų. Tėtis žadėjo nupirkti di-
dele.

Gatvėje skuba žmonės su ryšuliais. Neša dovanas. Aš dar
nieko nenupirkau mamytei ir tėčiui. Vakar klausiau tėtuko, ką
pirkti mamytei.

— Nesirūpink! Abudu eisime į krautuvę ir nupirksime, —
atsakė tėtis.

Tėčiui norėjau pirkti adresams dėžutę. Mačiau labai gražią
pas Aidą. Jo tėvelis tokią turi. Mamytė pritarė. Žadėjo padėti iš-
rinkti.

Mėnulis jau patekėjo. Žvaigždžių dar nematyti. Pamatau einantį vaiką. Jis toks, kaip aš. Atrodo, kaip mano draugas Aidas. Jis praeis pro mane. Palauksiu ant laiptų. Būtų smagu su juo pa-
vaikščioti... Ne, tai ne Aidas.

— Labas, Rimai! Ko taip susirūpinęs? — klausia berniukas. Tyliu. Aš jo nepažįstu.

— Žinau, kad manęs nepažįsti. Tai nieko, susipažinsime. Ma-
ne vadina Sargūnu. Aš tave, Rimai, seniai pažįstu. Eikime pa-
vaikščioti. Pamatysi, kaip gražiai papuošti namai.

Galim eiti! — sakau ir nubėgu laiptais į gatvę. Sargūnas pasiveja.

— Ar tu eini į mūsų mokyklą? — paklausiau.

— Taip, dažnai užeinu, — nusišypsuoja jis.

— Aš esu antrame skyriuje, o kuriame tu? — vėl bandau su-
žinoti.

Berniukas šypsosi, bet nieko nesako. Jis, matyt, pirmame
skyriuje ir todėl nenori prisipažinti.

— Žiūrėk, Rimai, į tuos angelus, kur prie prakartėlės. Ar tau
jie patinka?

— Labai. Norėčiau tokių prie mūsų namelio.

— O kaip patinka prakartėlė?

— Graži. Tik kai snigs, tai apsnigs ją. Jėzuliui bus šalta.

Besikalbėdami priėjome skersgatvį.

— Rimai, šioje gatvėje gyvena vienišas vyras. Jam būtų daug džiaugsmo, jei mudu jį aplankytume. Kaip tu manai?

— Aplankykime. Mano tėveliai žadėjo važiuoti į krautuvę, negreit grįš. Ar tas vyras jau senas?

— Nelabai. Bet silpnos sveikatos. Kol dirbo, gyveno kitame mieste. Neseniai čia atsikėlė. Matai, čia gyvena jo sesuo. Ji turi vyrą ir sūnelį. Jo prašė, kad jis gyventų pas juos. Juodu dirba, o sūnus grįžęs iš mokyklos turi būti vienas, kol tėvai grįžta iš darbo. Dėdė jam būtų draugas. Bet jis nesutinka, sako, kad bus šeimai sunku, jei jis gyvens pas juos.

— Taip kaip mano dėdė Andrius! Jis atvažiavo pas mus. Mamytė labai džiaugėsi, jam paruošė kambarį. Tėtis buvo laimingas, kad turės su kuo žaisti šachmatais. Bet dėdė tik pernakvojo. Dar buvau negrįžęs iš mokyklos, kai jis išsinešė savo daiktus. Vakare atėjo padėkoti. Mamytė verkė, tėtis prašė, kad gyventų pas mus. Dėdė vis kartojo: "Nenoriu jūsų apsunkinti". Nedavė savo naujo adreso. Sakė, kad jis ten gyvens neilgai. "Kai susirasiu nuolatinį butą, tada pakviesiu į svečius". Mamytė vis kartoja: "Būtų man didžiausia Kalėdų dovana, jei Andrius grįžtų gyventi pas mus".

— Ar jis ateina jūsų aplankyti?

— Sekmadieniais pas mus valgo pietus. Tėtis jam įrodinėja, kad mums jo pagalba labai reikalinga. Dėdė rimtai atsako: "Nenoriu sunkinti jūsų gyvenimo". Tėtis tada pradeda karščiuotis: "Prisipažink, brolau, bijaisi, kad mes tave išnaudosime".

— Rimai, tavo dėdė tikrai mano, kad jums būtų nelengva juo rūpintis. Jei jis susirgtų, tavo mama negalėtų dirbti.

— Mamytė sako, kad dėdė mums daug sveikatos sutaupytų. Mes visi išeiname, tada į mūsų namus gali įsibrauti vagis. Taip atsitiko tėčio bendradarbiui. Dienos metu išvežė televiziją ir svečių kambario baldus. Mamytė labai jaudinasi, kad manęs kas neišgąsdintų, kai grįžęs iš mokyklos esu vienas.

— Ar Mamytė tai sakė dėdei?

— Tėtis jam tai primena. Dėdė tik palinguoja galva, bet gyventi pas mus nesutinka. Aš jį prašiau, kad grįžtų. Man būtų smagu, parėjus iš mokyklos, pabūti su dėde. Vienam namuose baisu. Kartais atrodo, kad rūsyje kažkas vaikščioja. Kai vėjas pučia, girdžiu kaip viršuj girgžda.

— Žinoma, tau būtų smagiau su dėde.

— Mamytė labai myli dėdę. Jis yra jos vyriausias brolis. Mamytė iš dešimties vaikų buvo jauniausia. Dėdė Andrius ją labai mylėjo, leido į mokslą. Dabar ji nori dėdei padaryti ką gero.

— Aišku. Tavo dėdė tikrai būtų laimingas.

Besikalbėdami atėjome prie didelio namo. Namas buvo tamsus, nepapuoštas. Sargūnas atidarė duris. Prieš mus buvo dveji laiptai. Dešinėje ėjo laiptai žemyn, o kairėje aukštyn. Berniukas ėjo žemyn, o aš paskui jį. Rūsio durys buvo uždarytos, bet neužrakintos. Atidarėme.

Prieš mus stovėjo didelė krosnis. Visur daug virvių apkabintų skalbiniais. Pamačiau kelias skalbimo mašinas. Rūsyje buvo tamsoka, nes degė tik maža lempa. Berniukas pasuko pro krosnį prie uždarytų durų. Pabarškino. Išgirdau vyro balsą: „Prašau!“ Įėjome. Kambarys buvo mažytis. Prie sienos siaura lova, nedidelis langelis, o prie jo staliukas. Ant staliuko pamačiau sustatytus šachmatus. Pakėliau akis į vyrą stovintį prie stalo. Jis ištiesė rankas ir ėjo prie mūsų.

— Rimai, kaip tu čia atsiradai?

— Dėdė Andrius! — apkabinau dėdę. Mano širdis buvo pilna džiaugsmo.

— Atėjome aplankyti, — išgirdau švelnų Sargūno balsą. — Rimas nori prašyti, kad jo tėveliams padarytumėte džiaugsmą. Jo mamytei būtų didžiausia Kalėdų dovana, jei sutiktumėte gyventi pas juos.

— Tikrai, dėde, mamytė vis apie tai kalba. O tėtis žaistų su Jumis šachmatais.

— Jūs negalit čia gyventi! Jūsų laukia žmonės, kurie Jus labai myli, — išgirdau Sargūno balsą. Jis kalbėjo ilgai ir taip gražiai, kad man pasidarė graudu. Pažiūrėjau į dėdę, ir jo akyse žibėjo ašaros.

— Kalėdos arti...! — tapšnojo dėdės ranką Sargūnas.

— Prašau, dėde, ateik pas mus! — ištariau pro ašaras. Dėdė stipriai priglaudė mane.

— Ką darysiu... Judviem priešintis neturiu jėgų... Sutinku.

LINO KELIONĖ

Renė Rasa

Linas buvo toks mažas, kad jį visi vadino žirniu. Į viską jis turėjo žiūrėti iš apačios. Net draugai buvo aukštesni už jį. Geriausias jo draugas buvo šuniukas Ruikis, nes jis buvo dar mažesnis.

— Ruiki, kaip viskas atrodo iš apačios? — klausdavo Linas.

— Au, au,... — ištikimomis akimis žiūrėdavo į jį šuniukas. Linas žinojo, kad ir Ruikio svajonė buvo iškilti iki dangaus.

Jie gyveno užmiesty. Vieną naktį Liną pažadino smarkus Ruikio lojimas. Išlipęs iš lovos jis išėjo laukan pažiūrėti, kas atsitiko. Prie Ruikio būdos stovėjo didelis paukštis, ilgomis kojomis ir ilgu snapu. Ruikis lojo ir urzgė kiek galėjo, bet paukštis neišsigando. Jis stovėjo ant vienos kojos ir ilgu snapu lesė Ruikiui padėtą maistą.

— Štiš, — mostelėjo Linas rankom, bet arčiau prieiti bijojo.

— Nebijok, — staiga prašneko paukštis. — Ar nepažįsti manęs? Aš gandrai. Aš tas pats, kuris tave mažą atnešiau tavo tėveliams.

— Aš nežinojau, kad mane gandrai atnešė, — nustebo vaikas.

— Paklausk mamos, ji pasakys, — atsakė gandrai.

— Ką tu čia darai? — norėjo žinoti Linas.

— Skridau pro šalį ir nutariau pažiūrėti, koks tu didelis užaugai, — lesdamas paaikškino gandrai.

— Aš mažas, — liūdnu balsu atsakė Linas, — visi yra didesni už mane.

— Ar norėtum būti aukščiau už viską? — paklausė gandrai.

— O, taip!... — prisipažino Linas.

— Lipk man ant nugaros, aš tave iškelsiu iki dangaus, — pasiūlė gandrai.

Linas labai nudžiugo. Šiaip taip užsiriti ant gandro ir įsikibo į jo plunksnas.

- Au, au,... — staiga prašneko Ruikis, — o aš?
- Lipk ir tu, — kryptelėjo galva gandras.
- Ruikis užsoko ant paukščio ir įsitaisė prie Lino.
- Pasiruošę? — paklausė gandras.
- Pasiruošę, — drauge atsakė berniukas ir šuniukas.

Gandras ištiesė sparnus, suplasnojo ir staiga pakilo. Linui net kvapą užgniaužė. Apie ausis sušvilpė vėjas. Namas, kur Linas gyveno, atrodė mažas, lyg dėžutė. Jie kilo aukščiau ir aukščiau. Pro juos plaukė debesys, o tarp jų spindėjo didelės žvaigždės. Jos atrodė kaip didžiuliai ugnies kamuoliai. Apačioj Linas matė miestus su daug žiburėlių. Dideli namai atrodė kaip kaladėlės, o ežerai, kaip mažos balos. Jie skrido per didelį vandenį. Linui atrodė, kad gandras pasiklydo. Net Ruikis pradėjo cypti.

— Nebijokit, — padrąsino gandras, — tuoj priskrisim žemę.

Ir tikrai, netrukus Linas pamatė vandenyje išmėtytus žemės didesnius ir mažesnius plotus.

— Kas čia? — paklausė jis.

— Tai didžioji Britanija ir Skandinavija. Mes skrendam į Lietuvą.

— Aš žinau! — nudžiugo Linas. — Mano mamytė ir tėvelis iš Lietuvos.

— Ir tu iš Lietuvos, — atsakė gandras. — Aš tave iš ten atnešiau.

— Ooo..., — dabar Linui buvo aišku, kodėl jis lietuvis.

Gandras pradėjo leisti. Apačioje Linas matė miestą nusagstyta baltais bažnyčių bokštais. Tarp jų vingiavosi plati upė.

— Tai Neris, — paaiškino gandras.

— Au, au,... — staiga sulojo Ruikis.

— Kas jam? — norėjo žinoti gandras.

— Mūsų kaimynas turi šunį Nėrį. Jis Ruikio draugas, — paaiškino Linas. — Nurimk, Ruiki, čia upė, ne tavo draugas, — sudraudė berniukas šuniuką.

Gandras stipriai ištempė sparnus ir pradėjo leisti. Linui svaigo galva. Jam atrodė, kad jie krenta. Ruikis iš baimės paslėpė savo snukutį po Lino pižama. Tik dabar vaikas prisiminė, kad jis neapsirengęs. Kaip dabar pasirodys Lietuvoje? Bet jie jau buvo visai žemai. Gandras dar kelis kartus plastelėjo sparnais ir nutūpė ant kalno. Prieš juos stūksojo didelė pilis.

— Tai Gedimino pilis!... Tai Vilnius!... — sušuko vaikas. Išplėstomis akimis žiūrėjo jis į pilį, apie kurią tėvelis tiek pasakojo.

— Gali į ją įlipti, — pasiūlė gandras.

Berniukas nušliaužė nuo paukščio nugaros ir, Ruikio lydimas, pradėjo lipti laiptais. Jie buvo siauri ir statūs. Pagaliau pasiekė viršūnę. Apie bokštą buvo išmūryta dantuota tvorėlė. Pasistiepęs ant pirštų galų Linas žiūrėjo į ramiai miegantį miestą.

— Ūūūū..., — staiga pasigirdo nakties tyloje.

— Kas čia? — nusigando Linas.

— Au, au, au,... — pradėjo loti Ruikis. Medyje, tarp lapuotų šakų, į juos žiūrėjo dvi didelės akys. Linui net plaukai pasišiaušė iš baimės.

— Ūūūū..., — vėl pasigirdo tas pats balsas.

— Tai pelėda! — staiga prisiminė Linas tėvelio pasakojimą. Lietuvoje, o ypač Vilniaus miškuose, jos naktimis taip ūkauja ir pasakoja viena kitai apie senus laikus. Kas moka pelėdų kalbą, gali jas suprasti. Bet Linas nemokėjo.

— Kai grįšiu, viską mokysiuos, — nutarė jis.

— Au, au, au,... — vėl pradėjo loti Ruikis.

— Kas tau dabar? — atsisuko Linas.

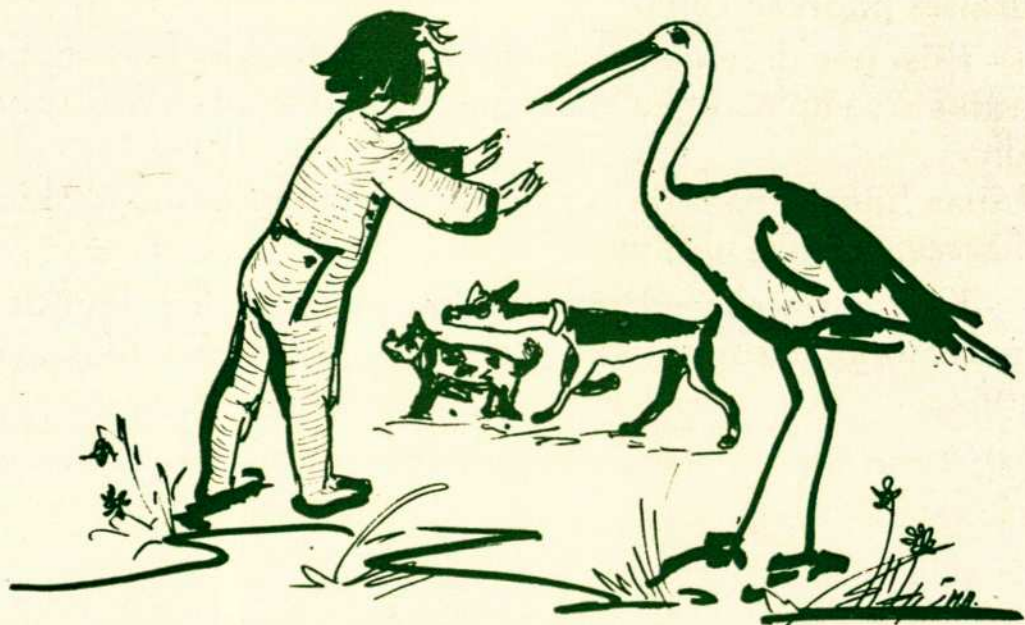
Šuo stovėjo bokšto vidury ir, užvertęs galvą į viršų, žiūrėjo ir piktai lojo. Dabar Linas pamatė, kad aukštai, ant stiebo plėvėsavo raudona vėliava su kūju ir piautuvu.

— Tai rusų vėliava — suprato jis. — Ir Ruikis žino, kad jie blogi žmonės, kad atėmė iš mūsų Lietuvą. Bet nenusimink, Ruiki, — tarė jis šuniukui, — tėvelis sakė, kad mes rusus išvarysim iš Lietuvos ir vėl čia gyvensim, — atsisuko jis į šunį, bet jo jau nebebuvo.

— Ruiki, Ruiki, — pradėjo šaukti Linas.

— Au, au, au,... — atsiliepė Ruikis iš apačios.

Linas persisvėrė per mūrą pažiūrėti. Šalia Ruikio stovėjo juodas šuniukas.

— Ruiki, eik čia! — griežtai sušuko Linas.

Bet Ruikis tik pavizgino uodega ir nusekė naują savo draugą.

Linas nusiminė. Jis suprato, kad Ruikis nutarė pasilikti Lietuvoje.

— Gal ir man pasilikti? Čia būtų tiek draugų..., — atėjo jam mintis. Bet prisiminė tėvelius. — Ką jie darytų be manęs!...

Šššš... suvirpėjo aplink oras ir ant bokšto nusileido gandas.

— Maniau, kad ir tu, kaip Ruikis, nebenori grįžti, — pakraipė jis galvą. — Na, mums jau laikas atgal keliauti.

Linai užlipa ant paukščio ir jie pakilo. Bet, atgal skrendant, jis per ašaras nieko nematė. Jam buvo gaila Ruikio ir Lietuvos.

Namuose visi miegojo.

— Sudiev, Linai, — atsisveikino gandrai. — Dabar žinai, kaip viskas iš viršaus atrodo. Nenusimink, vieną dieną užaugsi toks didelis, kad kiti į tavę iš apačios žiūrės.

— Gal kitą kartą dar nuskraidinsi mane į Lietuvą, — nedrąsiai paprašė Linas.

— Būsi per didelis, nebepakelsiu, — taukštelėjo snapu gandrai ir, suplasnojęs sparnais, pakilo ir pranyko tolu.

Linai liūdnai pažiūrėjo į tuščią Ruikio būdą ir, sunkiai atsidusęs, nuėjo į namus.

— Ką ryt pasakysiu mamai, kai paklaus, kur Ruikis? — galvojo jis ir žinojo, kad ji netikės, jog Ruikis liko Lietuvoje.

1970 METŲ "EGLUTĖS" TURINYS

	mén.	psl.		mén.	psl.
Eilėraščiai			Gudeliene, L. —		
Asiūklė —			Į mokyklą	10	12
Mėnulio dyvai	3	22	Raganėlė	4	4
D. S. —			Jankutė, N. —		
Rūta	11	18	Keista viešnia	12	26
Pauliui	11	19	Jotvingytė, R. —		
Džiugas, S. —			Debesėlio kalėdos	12	4
Maži karaliai	6	3	Pilius	10	4
Jotvingytė, R. —			Tuliukas	6	4
Oi, tai buvo	5	18	Kvietytė, M. —		
Lenktynės	1	12	Dovana	6	18
"	2	21	Kalėdinė dovana	12	39
"	3	13	Nuostabi muzika	9	10
Ruduo	11	9	Linutė —		
Spalis	10	3	Aras ir Jonas	4	11
Stručio skėtis	4	14	Puputis ir dinosaurai	3	28
Uodas skrido	9	6	Puputis meno parodoje	11	10
Velykų belaukiant	3	14	Lipčiūtė, D. —		
Linutė —			Gėlės mamytei	5	3
Sniego seniai	1	3	Paslapčių kambarys	12	34
Lipčiūtė, D. —			Rasa, R. —		
Jėzaus gimtadienis	12	38	Algiuko noras	1	4
Pavasarejant	4	3	Kelionė į pasakų pasaulį	4	17
Tau, mamute	5	8	" " "	4	17
Velykos	3	3	Lino kelionė	12	44
Minelga, J. —			Simko, M. —		
Rainiuko medžioklė	12	20	Laiminga diena	11	3
Vasario 16	2	3	Stačiokaitė, L. —		
Žiema	12	3	Aliaskoje	2	14
Spyruoklis, A. —			Į Aliaską	1	27
Vėžlio vaikas	11	28	Miške	5	12
Staniškienė, R. —			Naktis taigoje	6	18
Lopšinė	6	10	Pagalba	9	10
Silėnaitė, R. —			Pavojus	4	12
Įvykis baisus	10	14	Silėnaitė, R. —		
Pasakos ir Pasakojimai			Kudliaus laiškas	10	14
Baronas, A. —			Nepaprastas svečias	5	14
Vakaro vaiduoklis	12	21	Povandeninis nuotykis	2	18
Vėliava medyje			Šulcas, J. —		
Frankienė, V. —			Narvydo kelionės	1	13
Rita	1	18	" "	2	22
			" "	3	25
			" "	4	28
			" "	5	24

	mén.	psl.		mén.	psl.
Valaitytė, G. —			Vaizdeliai, vaidinimai		
Gudruolis	5	28			
Vaitkevičienė, V. —			Miško mokykla —	9	16
Musmirė	11	20	A. Paškevičienė		
Žilinskienė, M. —			Raketa į Marsą — Asiūklė	4	23
Laumė Laima	10	20			
Ir vėl kelionė	10	26	Stebuklų naktį — N. Jankutė	11	22
Sudiev	11	15			
Šventoji ugnis	3	4	Susitikimas mėnulyje —	12	14
			Z. Visockienė		
Straipsniai			Sveikinimas Motinos Dienai —	5	9
Kaip žmonės pradėjo skraidyti	3	9	N. Jankutė		
Lietuvos pinigai	6	16			
Svečias atsisveikina — O. S.	3	20	Vilniaus įkūrimo legenda —	2	11
Žvirbliai — O. S.	6	22	A. Paškevičienė		

NAUJA KNYGA — PUIKI KALĖDOMS DOVANA!

Šokoladinis kiškelis —

Didelio formato iliustruota pasaka mažiesiems.

Autorė — Vanda Frankienė - Vaitkevičienė

Kreiptis autorės antrašu:

7311 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629

Mieste nesaugu —

Idomi apysaka didesniesiems, premijuota.

Autorė — Danutė Bindokienė

170 psl., kaina — 3 dol.

Kreiptis šiuo antrašu:

JAV LB Kultūros Fondas

7030 So. Richmond Ave., Chicago, Ill. 60629

Ugnies žirgas —

Pasakos vaikams su spalvotomis iliustracijomis.

Autorė — Sonė Tomarienė

Saleziečių leidinys ir spauda

Kreiptis autorės antrašu:

1945 Maple Ave., Chicago, Ill. 60610